

KUNGARNE

JULES LEMAÎTRE.

(Forts.)

"Ack, jag har länge frogat mig själv, om det experiment, som du vill försöka, oss är tillfärdigt. Men försök det i alla fall efter bästa möjliga, då omständigheterna dessutom tvinga oss till det. Jag är åtminstone säker på din redlighet och ditt goda uppåt, och jag är också övertygad om, att utöfvandet af makten smälning om skall frigöra dig från dina tvifvelsmål och griller. Från den tillflyktsort, där jag vill begravna mina sista dagar, skall jag bedja Gud upplysa och stärka dig och taga ett, dig och mitt rike, under sitt heliga beskydd."

En plötslig rörelse grep Herman, fuktade hans ögon och kom honom att lebernkigt vrida sina hängande mustascher.

"Käre fader," sade han, "jag fruktar, att under detta samtal mina ord mer än en gång gått längre än mina tankar. Jag är så förvirrad, ser all Ni har rätt — handling skänker tro, och jag räknar på den sinnesfrid, som evangeliet lofar dem där hafva en god vilje."

Och med en åtbörd, som tycktes vederlagga några af hans föregående uttalanden, böjde Herman sitt ena knä, sagande:

"Vaisigns mig, min far —"

Herman återvände till sina rum, missnöjd med sig själv. Hvilken känsla hade väl drivit honom att säga sin far saker, som denne icke kunde förstå? Och hvarför hade han sedan varit nog svag att förneka, eller icke långt ifrån, hvad han strax förut biktat?

"Hvad jag är litet herre öfver mig själt!" mumlade han vredgadt. Hans blick stannade på en gammal taffel, som hängde öfver hans skrifbord. Det var porträttet af en af hans förfäder, Herman II, som mödde sin hustru, där för att hon miste både honom, förgiftat sin första gemål för att kunna ingå ett för staten fördelaktigt parti och dränkt i blod en uppreisning af utsvulna bönder. Han gällde för en stor konung. Historiekrifvarne urskuldade honom, några prisade honom till och med — han hade ju begått alla sina brott, antingen för att rädda sin krona eller betrygga rikets enhet.

Den var för öfrigt ett mästerverk, den gamla taffeln, fulländad och förskönd af tiden. Mot bakgrunden, som blifvit alldeles svart, framstod kraftigt ett gult hufvud, nästan utslutande bestående af nasa och käkar, med hårda ögon och en besvärande skarp blick. Högra handen stöck fram i första planet — en skräckinjagande hand som grep om spiran, som om den varit en påk.

"A," tänkte Herman, "om jag ägde denna rås skurks energi för att vilja motsatsen af hvad han vill!"

Detta porträtt af sin grymme namne hade Herman placerat där mitt för sina ögon som ett memoar af allt, hvad han svurit sig att undvika, af allt hvad han afskydde mest i världen — herkskarhögmot, råhet, grymhet och dogmtro, ty den mardiske Herman II hade varit en troende konung och nitisk beskyddare af kyrkan, lika mycket af fromhet som af politik. Hur kunde väl han, den siste attingen af släkten, så till den grad skilja sig, icke blott i böjelse och biljäng, utan i hela sin inre väsende, från sina våldsamma förfäder —

Hans författas lif trädde fram för honom i hastiga glimtar. Först hans kärleksfulla barndom, tidigt underkastad en sträng disciplin. Hur hade han icke som åttioårig

goss gått den dag, då man klädde honom gardesuniformen? Förhårande sig i en envishet, hvartill han icke själv visste anledningen, gjorde han snyftande motstånd, som om han ansåg, att de hans första uniform vore insigelt på en lifvärd trådrom. Han mindes, hur fadern, uppbragt, låtit sin stora, tunga hand falla ner på honom... För öfrigt hade detta utbrott af barsällighet för tviflan varit det enda yttre tecken af uprorlighet, han gjort sig skyldig till. Sedan hade han skenbart underkastat sig allt och tiggande fogat sig i sitt öde som kronprins.

Hade han varit älskad af sina föräldrar? Kanhända. Han visste det icke. Han var frestad att tro, att endast en älskat honom verkligt, — den förste af hans lärare, en gammal professor vid Marburgs universitet, en snäll, saktmodig och skygg hederman, som skaldde likt ett asplöf, ifall kungen handelsevis kom in under lektionerna... Men berättade af honom, blefvo grekernas och romarnes brader fängslade som sagor... Herman kom ihåg, hur han gråtit af hänförelse öfver Harmodius och Aristogiton, öfver Graccherna, Spartacus och legenden om Wilhelm Tell. Hvarför mindes han annu efter tretio år just dessa historier från den gamla professors lektioner?... Han påminde sig också, att han en dag i smyg tagit ner ur gubbens bok skap några böcker, som skildrad underbara länder, där det hvarken fantis fattiga eller rika, utan alla människor voro herdar och alla gods, och ännu andra böcker, där orden "arbetslös" och "kapital" ofta förekommo och af hvilka han icke begrep annat, än att det gafs många olyckliga på jorden... Men den gamle snälle, treflige läraren, som ofta tog honom på sitt knä under lastimmarne, hade försvunnit en vacker dag, och Herman visste icke, hvad som blifvit af honom...

Vidare påminde han sig ett upplopp, som han varit vittne till från ett af slottsfontänen... Otäcka föla karlar i trasor... en af dem med en svart fana i handen... Plötsligt höres smattret af en gevarssalva; flere stupa till marken med uppsparrade munnar, en kvinna ligger öfverhöjd af blod på stenarne, och andra kvinnor rusar bort und r gilla rop... Den lille prinsens började gråta (han måste jämt ha gråtit, stackars barn) och frågade: "Hvarför gör man dem illa?" Och hans guvernör ryckte honom ifrån fontänet, vid hvilket han hade sig fast för att se ännu mera af detta, som ingaf honom en sådan fasa...

Han återsåg sig själv längre fram på resa i Tyskland, som trågen åhörare af en föreläsning kurs i filosofi vid Heidelbergs universitet. Professorn, en framstående personlighet med europeiskt rykte, som i sina föreläsningar dref sina satsar till deras yttersta konsekvenser och, berusad af metafysik, eldade upp sig till de djurfavste och mest absoluta destruktionerna och rekonstruktiva spekulationerna, hade icke dess mindre i det verkliga lifvet blick för alla nyttiga tillfälligheter och var lika sniken öfver hedersbetygelser, ordnar och ämbeten, som genomträngd af vördnad för makten innehafvare och "timlig storhet"... Men Herman, som var fullt ärlig, hade genom dessa spekulativa tankeöfningar blifvit helt och hållet luttrad från hvad som ännu kunde finnas kvar hos honom af ofrivilliga, medfödda eller genom uppfostran bibragta fördommar. Under det han i sin hjärna förgjorde och omgjorde världen och bemödade sig att betrakta allt från den universella och absoluta synpunkten, löste han verkligen sitt inre jag från den tillfällighet, som låtit honom födas för tronens, och icke blott i sitt sätt att vara och sina allmänna omdömen, utan ända i djupet af sin väsende, afklädde han sig fursten — liksom en kristen afklädde sig "den gamla människan".

Vistelsen i Paris fullbordade detta inre arbete. Herman leido några månader i Paris i ett verkligt inkognito, då han ansåg, att det för en furste var enda sättet att få en riktig syn på tingene. En

furste kan icke lefva, som sådan annat än i en ytterst inskränkt sfär; han står i jämnhöjd med endast ett mycket litet antal människor och kan därför blott ofullständigt lara känna människorna. Han ser dem endast från en alldeles särskild och mycket smal synvinkel och i en ställning af vördnad och mistroende. Nästan öfverallt besvarar han andra eller är själf besvarad. Han lever och dör ensam, så öfverdrad från den tallose människoheten; af den stora kometen ser han endast särskilt anordnade fragment. Hans närvaro är nog att förändra karakteren af de föreställningar, han bevisar, och tingon visa sig icke för honom under sin arliga dager.

Herman hade velat afskudda den ytterligare tillstått af slafskallet, som gör sig gällande för furstarnes räkning utöfver de alltid slafiska mänskliga omdömena. Han hade insett att det, att han kunde lefva fritt i Paris, midt i människovimlet, lara känna samhället i alla dess grader, från alla dess faser, alla dess pittoreska sidor och i alla dess moraliska skrymslor, ännu äro icke själva det yttersta eländet och betrakta det på nära håll.

Han hade älskat Paris. Andan i denna glädjens stad, den ironi och vanvördnad, som där ligga i luften, hade förväntat och tjust Herman, hvilken icke faste sig vid det något smäktliga i denna ironi eller vid den dumhet och det snoberi, som stundom döjla sig därunder. I synnerhet hade han gripits af verklig aktning för den lätta, på allt pedanteri blottade skepticismen, mynnas ut i lidelsefrihet, som, fastän ytlig, ofta påträffades förenad med den djupa väshet och med en mildhet som, ehuru överskäm, i mer än ett fall var lika god som människoärlighet.

Men på samma gång uppjegades inom honom till sjuklig oro hans fruktan att icke tanka fritt, att sig själf övetande ha kvar något af de aristokratiska och kungliga fördomarne, att ännu i djupet af sitt hjärta tro sig vara formad af annan lera än vanliga människor och att i sina åtbördar ertappa ut tryck af denna ofrivilliga och hemliga öfvertygelse. Han skulle gärna velat ge uppdrag åt en tjänare att tillropa honom hvarje dag och hvarje stund på dagen: "Kom ihåg, att en furste icke är annat än en människa." Han fruktade, så att säga, för det blod, som rann i hans ådror. Och denna farhåga, denna ständiga uppmärksamhet på sig själf gaf hans hållning och hela uppträdande en prägel af tvång, af osäkerhet, då och då plötsligt afbruten af en nervös öfverdrifven beslutsamhet...

Om han icke sympatiserade med kronprinsessen, så var det icke därför, att han gift sig med henne utan eget val. Denna af nationella och dynastiska intressen ingångna förbindelse hade kunnat bli ett lyckligt äktenskap, — Wilhelmina var väcker, intelligent dygdig, och det tycktes icke behövas några större ansträngningar för att lara sig älska henne. Och det var icke heller olikheten i deras åsikter, rörande kunglighetens allmänna plikter eller särskilda politiska frågor, som småningom afslagnat honom från henne. Det var något inre och ohjälpligare. Hwad som pinade honom, var att hos sin gemål med alla hennes dygder och behag finna en orubblig belägenhet i känslan af sin börd och rang; det var ett sällighetstillstånd af tillbakahållt högmot, som han språdde i hennes minsta ord o handlingart det var att känna, att hur mild och välvillig Wilhelmina än var mot de ringa, så ansåg hon sig likväl som ett väsen, oändligt öfverlägnet allt, som icke var af kungligt blod; att hennes religiösa tro och fromhet icke förändrade något häremot, att kristendomens lärosatser om jämlikhet inför Gud för henne aldrig kunde bli annat än tomma formler, som hon upprepade med läpparne, och att hon, fastän god och medlidamot, icke kunde betrakta dem som broder. Och att han hos sin in-

tegnande, äktningssvårda gemål ständigt kunde iakttaga detta lugna medvetande om sin öfverlägsna förträfflighet, att han hos henne kunde se den blomstrande utvecklingen af en känsla, som han ursinnligt bemödadt sig att rycka upp med rötterna ur sitt eget hjärta, det appröder prinsen, det väckte hos honom något liknande en folkuppvigares hatfulla vrede...

Så var då brytningen mellan hans yttre och inre lif fullständig. Som hans far ofta var sjuk, hade han under den sista tiden i sin egenkap af tronföljare varit tvungen att representera honom på ett paradill, som, fastän inskränkt till det allra nödvändiga gaste, dock var tillräckligt att göra honom sjuk af lednad. Han befann sig ungefär i samma belägenhet som en präst, hvilken icke längre tror, men fortfarande fördrar massan. Han hatade hela denna höfverid, — kammarherren, högupsatta millitärer, dignitärer af alla slag, viktiga, ytliga, hårda i själ och hjärta. Och han kände rundt omkring sig alla dessas mistrogna tvivel, ehuru ännu svumt och undertryckt, och bakom dem en redan nästan föntlig väntan från adelns, finansvärldens, det högre prästerskapets och de privilegierade klassernas sida... Visserligen var det skärbart en makt utan gränser, som hans far öfverlämnat åt honom, men i verkligheten var denna makt endast önskränkt på det vilkor, att man handlade i enlighet med de sekelgamla institutioner, som ledde sitt ursprung ifrån den och tjänade den till stöd. Hvilken oerhörd massa af dälliga viljor, själfvilka intressen och skadliga traditioner gällde det icke att genombyria för att kunna göra sin plikt! Skulle han väl ha styrka därtill?

Med armarna på bordet och pannan lutad mot händerna, hvisslade han halfhögt: "Å, Frida! min lilla Frida! hvad skulle det bli af mig, om jag icke hade dig?"

Wilhelmina trädde in, lugn och väcker, släpande efter sig de tjocka, knastrande vecken af sin höfdräkt af brokad, som hon ännu icke hunnit tags af sig. Herman reste sig förtrodd: "Hvad förskaffar mig äran?... Jag ville vara den första," svarade hon, "som lyckönskade er efter ceremonien..." "Jag känner mig djupt röd," sade Herman och tillade med en viss ironi: "När ni väl lycklig, — ni är drottning eller så godt som."

"Lycklig, ja... men också ertollig. Måtte Gud bistå er, Herman, och visa er plikt!" "Hvilket vill säga" inföll han lifligt, "att jag enligt er älskt icke själv ser, hvar den är"... Ja, jag vet på förhand, att ni icke gillar mina planer, och att ni för närvarande slites mellan glädjen öfver att se den önskränkta makten i mina händer och fasan för hvad jag kommer att göra därmed. Jag tackar er i alla fall för edra vänliga ord."

"Ack," svarade hon, "jag vet väl, hur fullständigt gagnlösa de äro. I äratal ha vi ju lefvat vid hvarandras sida mera skilda åt, än om det varit haf och berg emellan oss." Och då han protesterade med en åtbörd, tillade hon: "A, brytningen har icke varit offentlig. Jag skulle icke ens kunna säga, hvilken dag den inträffade. Det har varit mindre en brytning än ett slags lösgörande. För öfrigt är jag er tacksam, för att ni bevarat skenet. Min gemål prinsen (hon log argset) beger sig fortfarande officiellt och på bestämda dagar in i mitt rum... Men icke ens där är jag något annat än kronprinsessen för er, — jag är icke er hustru."

Hon hade, om med beräkning eller af en händelse, sett sig på en paff alldeles invid Hermans fötter, och lutade hufvudet framåt med en rörelse, som lat den mjuka böjningen på ryggen och nacke fördelaktigt framträda.

Men han svarade kallt: "Ni har själf velat... Påminn er, hur vi blefvo gifta. Ni hade blifvit uppfostrad vid ett litet gammaldags, svassande hof, som en arkehergittinna för två hundra år sedan. Jag åter hade, sedan jag väl en gång blifvit fri från den omänskliga tukten, som min far utöfvat öfver min första ungdom, lefvat, så vidt det var mig tillåtet, som simpel student, sedan som turist, och det var min dröm att fortfarande få lefva som privatperson. Vi hade aldrig sett hvarandra. Emellertid hade jag godt hopp, — jag räknade på att i er finna en hustru, och jag började älska er för er ungdom, er skönhet och det ärliga och uppriktiga i er natur... Men ni var som stannad i er roll; ni dyrkade denna ståt, som jag afskydde, och ända in i vårt förtroliga umgänge, hvilket ni för öfrigt inskränkte till det minst möjliga, bibehöllt edra känslor och åtbörd en officiell, kunglig prägel..."

"Ja... den altenburgska minen, som ni brukade säga, — samma min, som ni återfann hos min far och alla våra familjeproträtt. Men det är väl ändå icke ett brott att likna sina förfäder?" "Nej; men det låg i denna min något, jag vet icke hvad, som sade, att ni om er själf, om er uppgift, om kärleken, om lifvet, om allt, hade en åsikt, som jag aldrig skulle kunna dela, och att jag alltid skulle komma att förvåna och skandalisera er, hvad jag än gjorde. Och därigenom afkyldes småningom min ömhet."

"Det är möjligt," mumlade prinsessen med låg röst och i en mild, undergifven ton. "Jag gör er inga förebräelser... Det är förmodligen för sent nu... Därför att jag icke älskade er som en förälskad, trodde ni, att jag icke älskade er alla... Och ändå skulle jag kunna ha mycket att säga därom." De sista orden undfölo henne som en ofrivillig bekännelse, och i det hon böjde hufvudet bakåt med en rörelse, som liksom tycktes frambjuda hennes vackra axlar och hvita barm, sökte hon uppfånga sin gamla ögon.

Men han såg icke på henne. Hon steg hastigt upp, återfann plötsligt sin stolthet och fortlor med en dof kläng i stämman: "Men hvad som är slut, är slut... Ni har afslagnat er från mig i tanken, att jag drog mig tillbaka, — och jag har underkastat mig... Jag gör er för öfrigt den rättvisman, att vårt missförstånd förblifvit en sak oss emellan, att om ni öfver gifvit mig i mig, så är det för en ides, en dröms skull, och att åtminstone ingen annan kvinna beröfvat mig den plats, som jag förlorat i ert hjärta..."

Han tyckte sig i denna något konstlade tillätsförklaring spåra en dold hänsyftning, ett indirekt uttryck af misstanke, och rynde ögonbrynen. Men hon märkte det, och med fullt återvunnen själfbehärskning tillade hon: "Men hvad är det jag pratat! Än en gång, jag har endast kommit fir att ägna er min hyllning som den första, den tillgifvaste och trognaste af edra undersåtar. Jag vill endast bifoga de orden: "Tag dig till vara, konung, för hvad du gör." Och på det att ni bättre må minnas denna min varning, har jag sagt dig till, att man skulle föra hit er son."

Hon hade åter hela sin förnåmning, den altenburgska minen af orubblig majestät, och det var detta, som framkallade det ironiska, utledna leendet på hans läppar, under det hon själf gick och öppnade dörren.

Guvernanten, fru von Schlieffen, en gammal tor och värdig dam, sköt framför sig en liten, klient byggt gosse men näpna drag, men alltför stort hufvud och sömnigt utseende.

(Forts.)

(Forts.)

(Forts.)

(Forts.)

(Forts.)

(Forts.)

En ren maltbrygning är en behaglig dryck för alla.

Refined Ale & Extra Stout

finnes till salu öfverallt i vestra Canada och om Ni önskar det bästa, begär dem.

E. L. Drewry, Mfr., WINNIPEG.

SKANDINAVIAN HOTELL

Straxt invid C. P. R. Stationen, Winnipeg, Man.

Rosande tillhandahållas rum och spänlog för En dollar per dag. För inackordering beviljas särskild pris. Bästa Vinor, Likörer, Ö, och Cigarer, samt äkta Svensk Punsch och Arrack serveras.

Telephöne 1563 O. Simonson, Källarmästare.

Canada Permanent Western Canada MORTGAGE CORPORATION.

Hufvudkontor: Toronto. Afdelingskontor: Winnipeg.

Penningar utlänas på fastighet eller land mot bästa gillade pant. **Farmland till salu.** Köpare skall finna det fördelaktigt att emalnera vår lista föra. Skrif efter vidare upplyningar till

W. M. FISHER, Manager, Manitoba Branch.

BYGGER NI.

Kom ihåg att Eddys förhydningspapp är den bästa marknaden. Den är mycket starkare än andra papperstyg samt drager ej fukt eller gifver någon obehaglig lukt från sig. Bästa material till användning för hvar sig det ens eller andra byggändamålet. Tillskrif

TEES & PERSE

Agenter i Winnipeg.

Alberta=land

i ett af de bästa svenska distrikten. Vi hafva en stor trakt, hvilket vi utbjuda till salu för billigt pris och på lätta vilkor, i större eller mindre egendom, brukade eller obrukade.

Äfvens 600 tomtor i den nya staden **STOCKHOLM** i samma distrikt.

Detta är ett enastående tillfälle för landsökare, enär denna plats är

ALBERTAS TRÄDGÅRD

The Red Deer Land Co.,
Red Deer, Alt.

Crotty, Love & kmp.

Real Estate Agentur.

Farmland i alla delar af Nordvästern till låga priser och lätta vilkor

Stads Egendomar, den största föteckning på Hus och Tomter

BRAND FÖRSÄKRING - LÅN Å EGENDOM. Besök vårt kontor

515 Main Street. - Winnipeg
midt emot City Hall

FARM VED

TILL SALU I MINNEDOSA-DISTRIKTET.

240 acres af 1 klassigt hvete land, en mil öst om Clan Williams station, 125 acres uppbrutet, resten kan bli bräckt om så önskas. Allt är inhägnadt. Stort, godt boningshus, 3 ladugårdar, sademagasin, 2 örunnar med godt vatten nära intill en fin sjö, 45 acres färdigt för hvete. Hastar och kreatur kan gå i köpet om så önskas. För pris tillskrif eller besök

O. BERNSON,
Box 65, Clan William P. O.
In till ett skand. settlement.

KOBOLDS SLAGTERI.

Ni kan vara öfvertygad, att vi alltid ha de bästa; Säll, biologiska, frankfurter, smör, tyck blod, och lever-kärl. Det är best af förtärlig dem i dag.

Kobold & Co.
CITY MEAT MARKET.

Skandia Hotel

307 PATRICK STR.

8 block väster om Caledon office.

är bästa platsen att stanna under er vistelse i Winnipeg. Ny och modern inredning. Moderata priser. Telephöne 2384. M. A. MEYER.

Skand. Advokat

THOMAS H. JOHNSON,
Barrister, Solicitor etc.

Kontor: Room 33, CANADA LIFE BUILDING, hörnet af Main och Fortage Ave.
O.P. Box 423.

WHITWOOD

GRIST MILLS

Farmers Gristing a specialty.

JAMES SANDERS,
Proprietor.